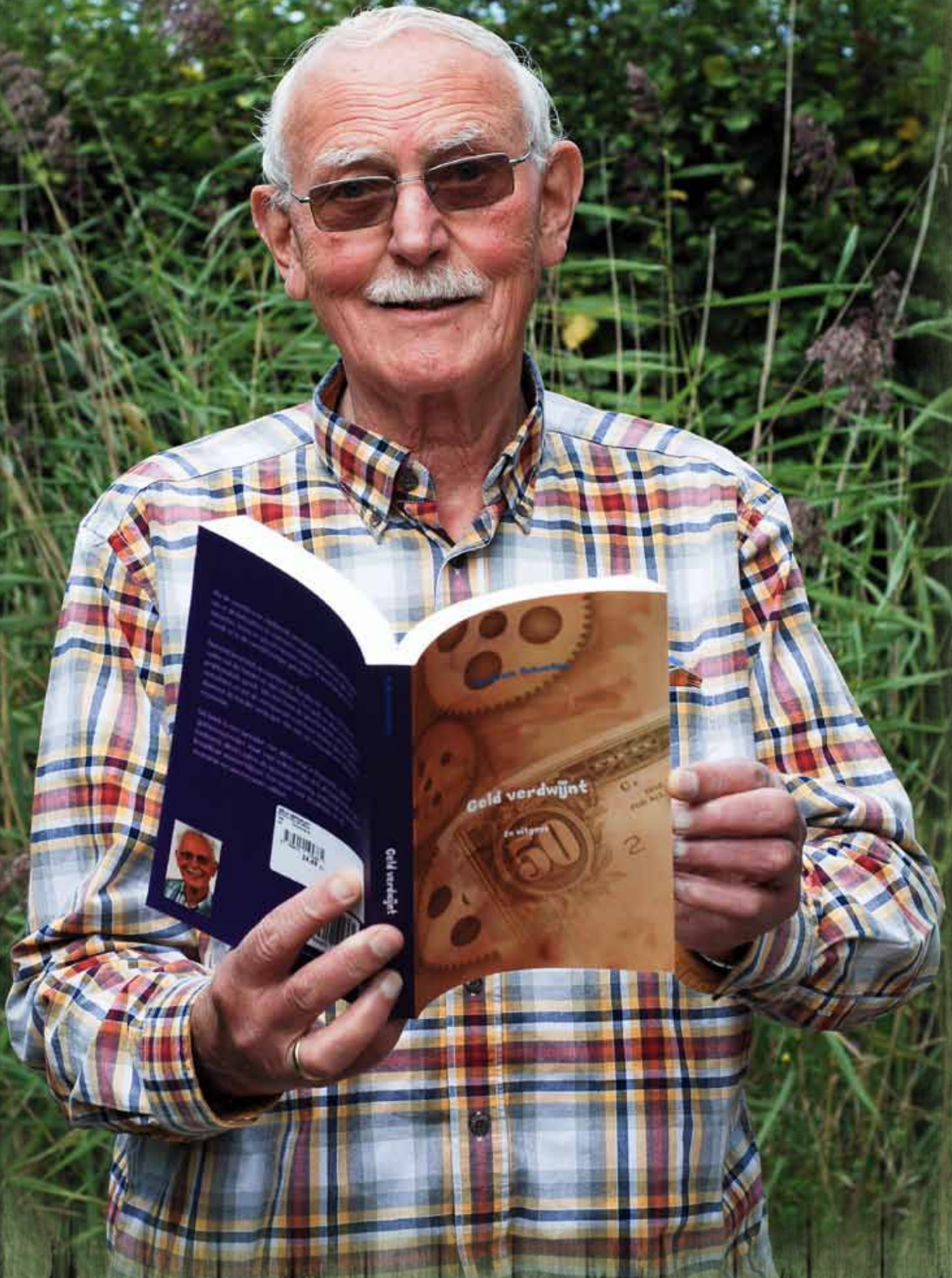

TREE MAGAZINE

mensen van om de hoek

Jaargang 4
Nummer 4/1

Geld verdwijnt
In vijf delen
50

ISBN 978-90-7400-111-1
9 789740011111

Geld verdwijnt

TREF

MAGAZINE

over
mensen van om de hoek

TREF en het hoe en waarom

Niemand wordt met een gebruiksaanwijzing van zichzelf, de wereld of het leven geboren en toch maakt iedereen er op zijn eigen wijze iets unieks van. Iedereen participeert op de een of andere manier in deze maatschappij. Tegelijkertijd wordt onze samenleving steeds harder en voller, mensen zijn gehaast en sneller in hun oordeel en veroordeling.

TREF biedt een plek aan de verwondering over de veerkracht van mensen. Ook zetten we ons met TREF in voor een ideëel doel: het bevorderen van maatschappelijke integratie. We doen dat door mensen uit de hele samenleving aan het woord te laten over hun leven. In TREF tref je maandelijks persoonlijke verhalen van mensen om de hoek. Zij vertellen wat hen beweegt en motiveert, wat hun dromen en passies zijn. Daarmee bieden we niet alleen inspiratie, maar willen we ook een gevoel van verbondenheid oproepen. Want mensen echt leren kennen, doet erkennen.

Lees TREF digitaal op www.TREFmagazine.nl. Je kunt ook de digitale pdf-versie maandelijks GRATIS in je mailbox ontvangen. Meld je aan via info@TREFmagazine.nl, onder vermelding van: gratis digitale TREF.

TREF Redactie en Informatie:

Aureliavliinder 58 | 8016HC Zwolle | tel. 038-4653244
info@TREFmagazine.nl | www.TREFmagazine.nl
TREF is een uitgave van
Marijke Mosterman Journalistieke Producties

Aan TREF werken mee:

Mathilde van Hulzen, Marijke Mosterman, Janneke Pelle, Bert Schoonhoven, Frans de Jong, Tinie Jansen, Meine Boonstra, Bert Vaatstra, Roel van Olst, Hanneke Hamer, Alie ter Moolen Kees Huis in 't Veld en anderen. Vormgeving mede door Harper Finch. Met dank aan alle geïnterviewden.

Adverteren en sponsoren

Je ziet het vaak niet, maar de meeste mensen zijn op hun eigen bescheiden manier bezig met de 3 P's: People, Planet, Profit. TREF vormt voor hen een vooruitstrevend, 'hokjesloos' en daarom uniek podium. Dat maakt TREF voor bedrijven en organisaties bij uitstek geschikt om op een unieke manier invulling te geven aan Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

Met een advertentie, donatie of sponsorschap in de glossy papieren versie van TREF Magazine en/of op de website draag je een steentje bij aan een betrokken, bewuste, duurzame samenleving. Al vanaf 150 euro per jaar zijn er mogelijkheden. Neem contact met ons op, ook voor een eigen bedrijfsglossy! Mathilde van Hulzen (024-300 2133) Marijke Mosterman (038-465 3244) info@TREFmagazine.nl

Doneren

TREF is gratis afhaalbaar. Als je TREF elke maand wilt ontvangen, kun je een minimale donatie overmaken. Kijk voor meer informatie en de afhaalpunten op onze website: TREFmagazine.nl.

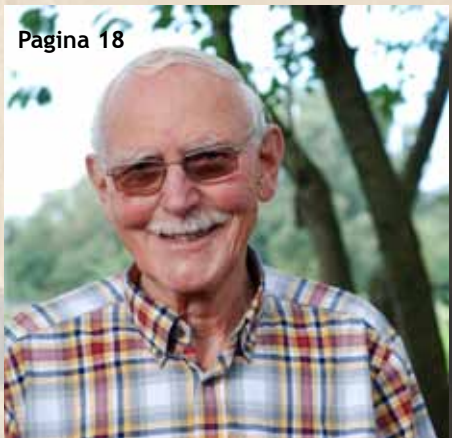
Zeur & Zanik kijken het journaal

Waarom heb jij
een koffiefilter
op je hoofd?

Zo probeer ik de
tenenkrommende
ergheid uit het
nieuws te filteren.

In TREF 41 onder andere:

- Amsterdam Outsider Art 28
- Janneke's Belevissen 8
- Hanneke's Heen en Weerspreuk 8
- Professor Jacques lost op 26
- Bert's Beestenboel 12
- De Terechte Kronkel 21
- Mathilde's Recept 27

DIT is MIJN PLEK

Hij heeft de rug op drie plekken versleten en houdt de boel met korsetten bij elkaar. Maar stilzitten kan Willem Willemsen niet. Hij wandelt met bejaarde mensen in een rolstoel, hij schrijft columns, hij maakt deel uit van de Werkgroep Streektaal van de IJsselacademie, maar vooral is hij houtkunstenaar. Wat zijn timmermansoog ziet, maken zijn handen. 'Ik heb altijd wat met hout gehad.'

Willem werd geboren tijdens de wederopbouw, in 1949. 'Mijn jeugd was goed, voor zover ik me herinner', vertelt hij in welluidend Zwols, gezeten achter een bakkie koffie in zijn overvolle, twee verdiepingen tellende houtbewerkingloods. 'We waren eerst met vijf kinderen. Mijn moeder overleed toen ik twaalf was. Mijn vader trouwde later met de gezinsverzorgster en toen kwam er nog een kind bij.' Willem denkt na. 'De doodscreet van mijn moeder herinner ik me nog goed. Ze was ziek, moest kotsen, we hoorden een gil vanuit de keuken en die zit nog steeds in mijn kop, die gaat er nooit meer uit. Drie dagen later was ze dood. Dat beeld, daar achter het schot in het ziekenhuisbed, dat vergeet ik ook nooit meer. Toen mijn zuster in 2002 overleed kreeg ik een schok. Toen ik haar daar zag, in het ziekenhuisbed achter het schot, was het net of ik mijn moeder weer zag.' Vroeger rouwde men op z'n eigen manier, stil, zonder woorden. 'Elk jaar op haar sterfdag ging ik naar het kerkhof. In m'n eentje, de anderen hadden er niks mee. "Je vindt er niks", was het standpunt van mijn vader.' Onlangs voerde Willem uit wat hij al die jaren al van plan was geweest. 'Ik nam de oude accordeon, die mijn moeder vroeger zelf ooit ook al tweedehands had gekocht, en ik ging om zeven uur 's ochtends naar het kerkhof. Daar, in alle vroegte, heb ik bij haar graf het lied gespeeld dat mijn vader me na haar overlijden had geleerd: Whispering Hope.'

Het komt zoals het komt

Na de lagere school ging Willem naar de ouderwetse Ambachtsschool, daar koos hij voor elektro. 'Een oom van mij, een molenbouwer van beroep, vroeg wat ik wilde worden. "Elektricien", zei ik. "Jammer", zei hij. "Anders had je al mijn houtbewerkinggereedschappen van me gekregen." Ja, daar heb ik later wel eens spijt van gehad.' Na de Ambachtsschool ging Willem naar de UTS. 'Toen ik negentien was, ging ik naar de directeur om te vragen of ik wel mocht blijven.' Willem grinnikt. 'Ik moest namelijk trouwen. En dat moest je indertijd wel even aan de directeur van je school melden. Gelukkig mocht ik blijven. Mijn zoon werd geboren en vier jaar later mijn dochter. Voordeel was, zei ik altijd tegen iedereen, dat op je 45ste je kinderen alweer de deur uit waren. Mijn vrouw en ik zijn altijd bij elkaar gebleven. Het is wel een huwelijk waar psychologen op af kunnen studeren, ze zouden er proefschriften over kunnen schrijven. Maar we zijn nog steeds bij elkaar. Ach ja. Inmiddels heb ik wel geleerd dat het invullen van je eigen toekomst totaal geen zin heeft. Het wordt toch nooit zoals je in gedachten had. Het komt zoals het komt. Wat ik niet kan, dat weet ik wel, wat ik niet meer kan, daar baal ik misschien wel van, maar het draait om wat ik nog wel kan. En daarom ben ik hier.' Hij kijkt om zich heen, in de rijkelijk met hout, boomstammen, gereedschappen, meubelen

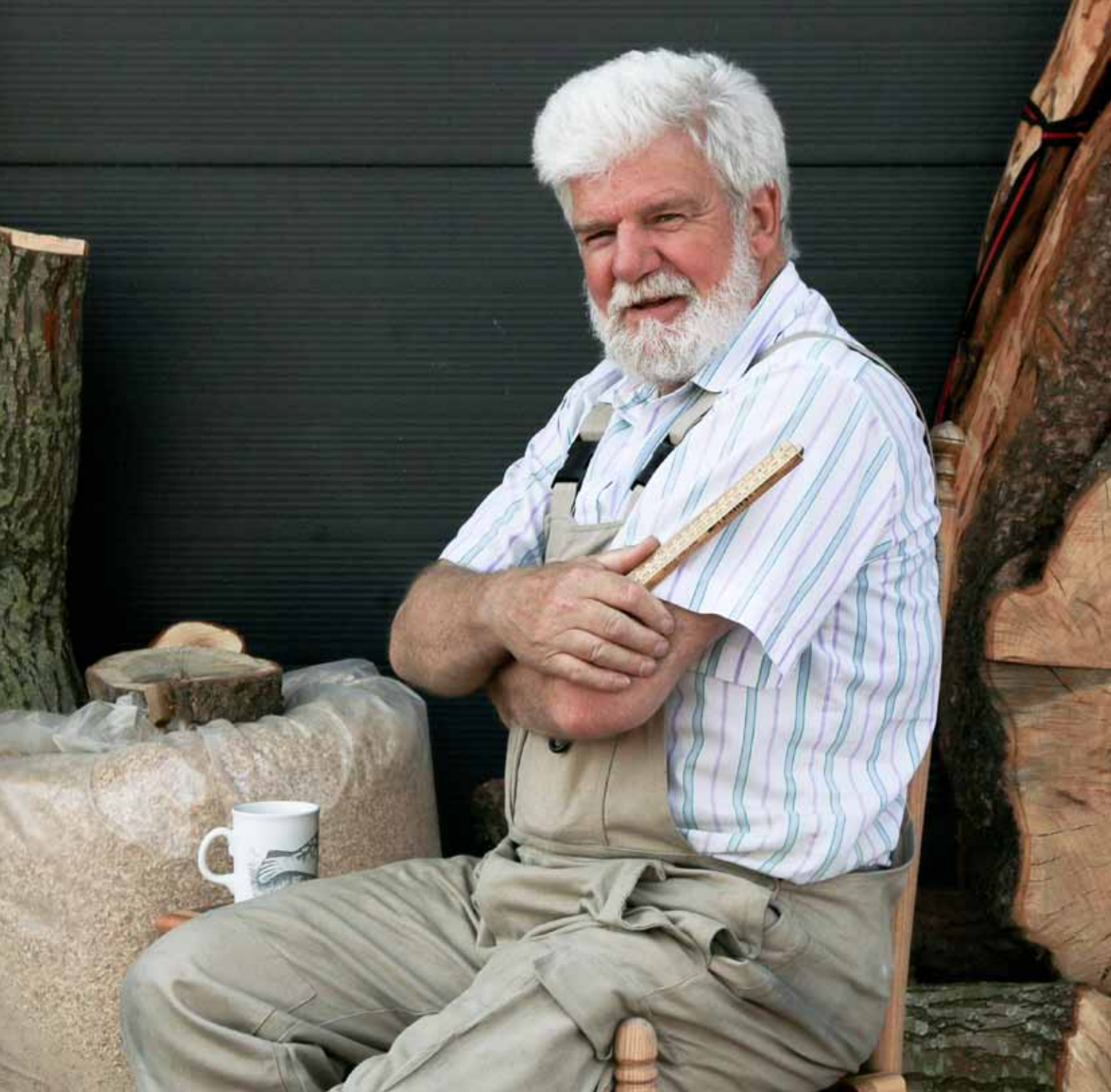
en meubelstukken in wording gevulde loods. 'Dit is mijn plek. Hier kan ik creëren, denken, mezelf zijn. Ik kan niet zonder. Anders word ik stapelgek.'

Loopbaan

Willem begon zijn loopbaan in de installatiewereld. 'In de telecommunicatie heb ik het langst gewerkt. Meegebouwd aan het ziekenhuis, het politiebureau, allebei alweer afgebroken: misschien heb ik toch iets fout gedaan. Ik ging van de afzonderlijke antennes naar de gemeenschappelijke antennes naar de centrale antennes. Ik wilde ook mee naar de glasvezelkabel, maar het bedrijf waarvoor ik werkte, hield ermee op. Toen ben ik in de kunststofleidingen voor de chemische industrie terecht gekomen.' Tot eind jaren tachtig. 'Ik had de rug kapot. Op drie plekken versleten, de tussenwervels waren helemaal verdwenen. Ik was door de pijn heen gegaan en voelde niks meer. Daardoor ging de slijtage nog veel harder. Het zou geopereerd kunnen worden, in drie fases, maar als er ook maar iets mis ging, tijdens de operatie of tussendoor, dan zou ik in de rolstoel terecht komen. Dus vanaf 1987 loop ik met korsetten om. Vreselijk warm in de zomer, maar ik moet wel, anders zak ik in elkaar.' Sindsdien zit Willem in de WAO. 'Ik heb nog een tijd op therapeutische basis doorgewerkt, dat kon in die tijd. Maar op een gegeven moment, het was in 1991, zat ik in de auto en ik dacht: "Willem, waar ben je in godsnaam mee bezig". Ik heb de sleutel aan een collega gegeven en ben van de een op de andere dag gestopt, anders had ik mezelf doodgejaagd.'

Beelden

WAO of niet: stilzitten kon Willem niet. 'Ik heb een tijdlang meegewerkt aan een project met een steilewand, zo'n grote, tonvormige kermisattractie waarin je met de motor langs een steile wand rijdt dus. Dat was een geweldig leuke tijd. De steilewand kwam uit Argentinië, en wij hebben 'm met zestien man helemaal gerenoveerd en opgebouwd. Ik ben helemaal geen man van de grote momenten, maar met die motorkerels vond ik het altijd wel geweldig. Zelf rijden deed ik niet. Ik durfde het niet met mijn rug, ik durfde eigenlijk niet zoveel. Totdat ik die jaartallen in mijn kop kreeg.' Willem denkt na hoe hij het uit moet leggen. 'Soms heb ik dat', zegt hij wat afhoudend. 'Dan krijg ik opeens gedachten, ideeën. Het is nu een stuk minder geworden, vroeger had ik het nog veel vaker en ik wist me er absoluut geen raad mee. Kijk, ik ben niet religieus, geloof is prima, maar in het instituut kerk geloof ik niet. Dood is dood, het hiernamaals, daar kan ik niets mee. Maar ik geloof wel dat er meer is tussen hemel en aarde. En dat heeft dus te maken met die beelden die in mijn hoofd opkomen. Destijds kreeg ik jaartallen in mijn hoofd, en vervolgens werd

het zwart. Het getal 54 zat erin. Ik concludeerde dat ik voor mijn 54ste wel niet dood zou gaan, waarop ik dus wél in de steilewand ben gaan rijden, op de motorfiets. Toen durfde ik dat ineens.' Willem is inmiddels 65, maar hij is er nog steeds niet achter wat het getal 54 te betekenen heeft gehad. 'Het kan met het overlijden van mijn zuster te maken hebben gehad, die zat er dichtbij. Verder kan ik het niet verklaren.' Het is vaak voorgekomen dat de beelden wel uitkwamen. 'Zo reed ik een keer naar het noorden, naar mijn werk, en toen kwam er een vliegtuig laag over. Ik dacht: zoiets zal maar neer donderen. En diezelfde dag verongelukte een vliegtuig achter Hoogeveen. Er was ook eens een meisje een tijdlang vermist in Drenthe. En elke keer als ik langs een bepaalde plek reed, moest ik aan dat vermiste meisje denken. Later is ze op die locatie gevonden, dood. Zeg jij maar hoe het kan. Tja.' Willem schudt zijn hoofd. 'Ach. Ik had me er doodsbenauid om kunnen maken, ik had er werk van kunnen maken, maar nee. Ik laat het voor wat het is. Als het zo is, dan is het zo en is het

niet zo, dan is het iets anders geweest. Ik kan er niets mee en ik wil er ook niets mee. Misschien had ik het kunnen activeren, maar ik wilde dat niet. Dan doe je het alleen voor jezelf, zo van: kijk, ik heb weer gelijk gehad. Maar wat heb ik aan mijn gelijk. Inmiddels heb ik wel het idee dat het langzaam maar zeker minder geworden is.'

Gulden snede

Een tijdlang hield Willem zich bezig met de steilewand, daarna werkte hij een poosje bij zijn broer, die een scheepstimmerbedrijf had. 'In 2007 heb ik deze werkplaats gekocht. Ik heb altijd wat met hout gehad. En uiteindelijk heb ik besloten om er meer mee te gaan doen. Nu werk ik in opdracht, en ik bedenk zelf projecten. Ja, die kop van mij is altijd druk. Als ik aan het werk ben, komen er altijd ideeën en oplossingen voor bepaalde probleemstellingen boven. Die flitsen en kronkels noteer ik dan, en als ik ze later terugvind en ik weet

nog wat ik ermee bedoelde, dan is het een goed idee of een prima oplossing en dan ga ik ermee aan de slag. Veelal werk ik met modellen die ik ter visualisering maak en dan langere tijd laat staan voor een goede beeldvorming of zodat ik er veranderingen in aanbrengen, of oplossingen bij kan bedenken. Zo kan het weken, maanden, jaren duren voordat een project tot stand komt. Het heeft bijvoorbeeld drie jaar geduurd voor de staketafel (zie foto) tot stand kwam.' Willem heeft een gedegen theoretische vakkennis. 'Ik werk met vaste verhoudingen, met de gulden snede, de getallenreeksen van Fibonacci. De eerste plus de tweede is de derde. De tweede plus de derde is de vierde. En zo telt dat steeds door. Dat kenden ze in de middeleeuwen al. Die verhoudingen kloppen gewoon.' Willem weet niet meer wanneer en waar hij die kennis heeft opgedaan. 'Bij metaalbewerking moest je tekenen, rekenen, uitslagen maken, alles op de ouderwetse manier. Ik weet niet waarom, maar ik wist het gewoon. wortel vijf plus één of min één, gedeeld door twee. Dat is 1,6185 enzovoort. Of 0,6185 en verder. Die gulden snede zit overal in, of je nou wilt of niet. Als het visueel mooi is en de verhoudingen zijn goed, dan zit het erin en klopt het gewoon. Maar ja, sommigen denken daar anders over.' Hij lacht. 'Mijn kleinzoon was een jaar of tien, toen hij hier een kastje kwam maken voor z'n moeder. "Opa", zegt hij. "Wil je even helpen?" Ik zeg: "Moet dat dan niet recht, jongen?" Hij zegt: "Opa, dit is kunst! Kunst is toch scheef!" Ja, dat zet je wel aan het denken.'

Rolstoelhoogte

Zo'n zes dagen per week is Willem met hout bezig, op de zevende dag wandelt hij met bejaarde mensen, al dan niet in een rolstoel. 'Mijn vrouw deed vrijwilligerswerk met senioren en ze vroeg of ik niet eens met wat mensen een frisse neus wilde halen op zondagmorgen. Eigenlijk ben ik tegenstander van vrijwilligerswerk, want er wordt heel veel misbruik van gemaakt, maar dit is wel heel dankbaar werk om te doen. De mensen genieten ervan en kunnen mooi over vroeger vertellen, ook al dementeren ze wat. Op een gegeven moment zegt een van de dames tegen mij: "Wat zijn er toch veel auto's tegenwoordig!" Toen ik daarover nadacht, zag ik ineens in, dat je vanaf rolstoelhoogte een heel ander blikveld hebt dan als je staat. Ik heb de proef op de som genomen en met mijn camera op die hoogte foto's gemaakt en daar weer een presentatie van gemaakt. Je ziet alleen maar blik! Dus heb ik de routes aangepast, zodat je in ieder geval aan één kant geen auto's ziet.' Inmiddels wandelt Willem met twee, soms drie rolstoelers en één zelfstandig lopende bewoner per zondag. Sinds jaar en dag houdt hij zich ook bezig met de Zwolse streektaal. En onder het pseudoniem Görendrögien W. (Garendraadje W.) schrijft hij in het Zwols stukjes die via internet in alle windstreken worden gelezen.

Willem is druk met alles en heeft nog allerlei plannen en ideeën. 'Ik heb altijd wel wensen en dromen. Sommige heb ik al uitgevoerd, zoals accordeon spelen op mijn moeders graf. En op mijn 65ste verjaardag hebben we met de hele familie een ballonvaart gemaakt, dat wilde ik ook al heel lang. Het was geweldig. En verder... Zolang ik kan, wil ik mooie dingen blijven maken. Lampenkappen van boomstammen bijvoorbeeld. En ik wil in ieder geval mijn eigen houten jas maken. Misschien wel met een Peperbus erop. Niet dat ik er haast mee heb, maar dat is wel iets wat ik echt nog wil doen.'

Meer weten over het werk van Willem?
Kijk op www.idatelier.nl

Lankzaam kiekend

*Lankzaam drief ik deur de grachten
Kiekend... dät wel... maer ik zie gienien
lankzaam kömp ter rust in mien gedachten
Kiekend... naor kleur en stien*

*Lankzaam begunt 't ontaosten te wennen
Kiekend naor wat ter zoal is ebouwd
Lankzaam beginne ik details te erkennen
Kiekend... zien... 't is vertrouwd*

*Lankzaam klimt een skilpadde omoog tegen de boom
Kiekend... skichter um zich en
Lankzaam... zunnabadend... ij wört al loom
Kiekend... lekker wärm... ij is allent*

*Lankzaam raken 't pärk vol van mensen
Kiekend naor wie der alemaal is te zien
Lankzaam gaon zij der bi'j zitten met al un wensen
Kiekend... zien zi'j mi'j ook nog misskien?*

*Lankzaam maer genietend, de ele stad in 't rond
Kiekend naor transperante rechtspraak in 't kört
Lankzaam langes 't theater wöör de gasfabriek ston
Kiekend oe 't Kraambolwärk strakkies wördt*

*Lankzaam drief ik deur alle grachten
Kiekend... de camera legt vast
Lankzaam kommen weer gedachten
Kiekend... wat mi'j now weer ef verrast.*

Görendrögien W.

Foto's houtkunstwerken: Vulkers Fotografie

EERLIJK

Als ik deze avond haar appartement binnenkom, zit ze midden in de woonkamer in haar rolstoel.
'Janneke, wil je eerst dat lampje even uitdoen?'
Ze wijst naar de schemerlamp in de hoek van de kamer, die ik meestal laat branden totdat ze in bed ligt. Maar ach, wat maakt het uit?

'Natuurlijk wil ik dat,' zeg ik.

Ze volgt me met haar ogen, glimlachend, terwijl ik me langs een grote fauteuil wurm om bij de schakelaar te kunnen.

Vijf minuten later heeft ze haar pyjama aan en sta ik op het punt om haar in bed te helpen.

'Goh, Janneke,' zegt ze opeens, 'ik stond er toch wel van te kijken dat jij bij dat lampje kon. Ik dacht dat jij nooit langs die stoel zou kunnen.'

Ik kijk haar oprecht verbaasd aan. 'Hoe bedoelt u? Dacht u dat ik te dik was?'

'Ja,' zegt ze in al haar eerlijkheid, 'ik heb me altijd al afgevraagd hoe je dat toch doet. Maar nu weet ik dat je er écht tussendoor past!'

Janneke Pelle werkt in zorg en horeca, is koorpianiste, recenseert theatervoorstellingen en geeft Nederlandse les aan een inburgerende leeftijdgenote. Bovenal houdt ze van mensen en hun verhalen. Hierover schrijft ze op weblog.theefiets.nl.

Oktober

Als de herfst volop draait en de winter gaat komen is het heerlijk om in je eigengebreide trui weg te dromen.

HANNEKE'S
HEEN en WEERSPREUK

Hanneke is bijzonder weergevoelig met haar wintertenen, lentekriebels, zomerzothed en herfstdepressies. Ze steekt haar wijsvinger in de lucht en weet precies of het wel of niet regent en uit welke hoek de wind waait. Haar meteoronologica vat zij geregeld samen in een Heen en Weerspreuk plus foto.

Elkaar helpen helpen

Als mensen elkaar weten te vinden, kunnen er mooie dingen ontstaan. Toen Kringloopbedrijf Noggus&Noggus in Staphorst ontdekte dat mevrouw Auktje Alssema op persoonlijke titel mensen in Gambia helpt om een kledingwinkeltje op te starten, aarzelden Gea Otten en Sjany Klein Horsman van Noggus&Noggus geen moment. 'We hebben zakken vol zomerkleding, ruimte voor opslag en heel veel andere middelen om te helpen.'

Ongeveer vijf jaar geleden besloot het burgemeestersechtpaar Alssema van Staphorst nu eens niet op vakantie te gaan naar de Canarische Eilanden, maar een ander land op te zoeken. Het werd Gambia, op voorspraak van de bode van de gemeente. 'De bode zei welke taxi we moesten nemen en welke gids, want hij wilde graag dat we weer heelhuids thuis kwamen', vertelt Auktje Alssema. 'De Gambiaanse gids nodigde ons uit in zijn huisje in de binnenlanden, waar hij zorg droeg voor zijn 35 familieleden. Het huisje stond op instorten stond en dat gebeurde later ook. We besloten dat we wat voor deze mensen wilde doen. Thuis gekomen zamelden we 8000 euro in, en op mijn aanwijzingen werd het huis gebouwd. Ik zei: "nu ga je een fundering van 60 centimeter diep graven, en je mengt het grind, zand en cement in de verhouding 3:2:1, niet 5:2:1, want dan stort je huis zo weer in. Als je het niet zo doet, gaat het niet door, je hebt nu de kans op een huis voor het leven." En zo gebeurde het. Van het een kwam het ander. Met hulp uit Staphorst zijn daar enkele winkeltjes gestart, zoals de Staphorst Fashion Shop, en er is een handel in verkoop van auto's van de grond gekomen. We waren strikt, zo verwachtten we dat ze van te voren een beleidsplan en een visie lieten zien. Het loopt nu goed, en dat is belangrijk, want het toerisme is door de uitbraak van ebola enorm afgenomen, hotels zijn gesloten en veel mensen verloren hun baan.'

Stichting 'Staphorst helpt Gambia'

Op een gegeven moment werd contact gemaakt met Edward en Patience Jatta. 'Zij leiden een school in Wellingara. In Gambia is veel behoefte aan onderwijs. Veel mensen zijn analfabeet, en een complete generatie is weggetrokken naar Senegal. Voor deze school hebben we de stichting 'Staphorst helpt Gambia' in het leven geroepen. Mensen kunnen donateur worden en we organiseren allerlei sponsoracties. Ook zijn we op zoek gegaan naar computers, schriften, pennen en andere middelen. Gambiaanse timmerlieden hebben meubels gemaakt, er zijn speeltoestellen neergezet en een toiletgebouw. Het gaat goed, zo goed, dat er een grote wachtlijst is en de school alweer aan uitbreiding toe is. En daar is de stichting nu druk geld voor aan het inzamelen.'

Op persoonlijke titel

'Ondertussen ben ik nu zelf op persoonlijke titel iemand in Gambia aan het helpen om een kledingwinkeltje te beginnen. Het leuke is dat de opbrengst van dat winkeltje mede bestemd is voor de school. Zo helpen de Gambianen elkaar ook verder. En dat is uiteindelijk de bedoeling: dat ze hun eigen leefsituatie verbeteren.' Auktje vindt het fijn om te zien hoe betrokken de mensen zijn. 'Toen ik in gesprek kwam met Gea Otten van Noggus&Noggus, bood ze meteen de gehele overgebleven zomercollectie aan. En er blijkt veel meer mogelijk. Ik denk dat dit het begin is van een mooie samenwerking.'

Vruchtbare samenwerking

Gea en Sjany beamen. 'Wij hebben hier 25 grote zakken zomerkleding liggen, die we anders in de uitverkoop zouden doen. Het is teveel om in één keer naar Gambia te sturen, vooral ook omdat Auktje het op persoonlijke titel doet en de vervoerskosten dus zelf betaalt. Maar we hebben hier alle ruimte, dus we slaan het gewoon voor haar op. We kunnen bijvoorbeeld ook kinderschoenen en beddengoed voor haar opzij leggen, en spulletjes voor de school, zoals schrijfmiddelen, puzzels, noem maar op. Met kerst zou de stichting 'Staphorst helpt Gambia' hier met een kraam kunnen staan. Als je elkaar weet te vinden, is er heel veel mogelijk. Wij zijn heel blij dat we aan dit mooie project met onze middelen kunnen bijdragen!'

Kijk ook eens op www.staphorsthelptgambia.nl

Kringloopbedrijf Noggus&Noggus zet zich in voor milieu, mens en economie en is gevestigd in Ommen, Dalfsen, Staphorst, Zwartsluis en Hasselt. Kijk voor meer informatie op www.noggusenoggus.nl.

Dezelfde leunstoel

Ingrid: 'Mijn oma had net zo'n leunstoel als deze waar ik nu in zit. Ze was zo'n lieve oma, ze vond het helemaal geweldig wanneer we kwamen logeren en ze ondernam allerlei activiteiten met ons. Ze was gek op haar kleinkinderen, dat voelde je gewoon. Ik leek op haar, we konden het heel goed met elkaar vinden. Ze is lang geleden overleden, toen was ik twaalf. Ik mis haar nog wel eens.'

M K
E E
N O
S H
E E
N E
D
V
A M
N O
↷

Zo af en toe gaat TREF Magazine op pad met camera en een flinke dosis vintage attributen waaronder een partij antieke hoeden. Mensen van om de hoek worden nostalgisch geportretteerd en kunnen herinneringen ophalen.

Zo bijzonder

Lennart: 'Het mooiste dat ik heb meegemaakt tot nu toe? Het vaderschap. Mijn zoon Benjamin is nu bijna een jaar oud, en ik had nooit verwacht dat ik het allemaal zo bijzonder zou vinden.'

Je moet zelf je slingers ophangen

Afke: 'Onlangs vierde ik mijn tachtigste verjaardag. Ik vind het soms niet te begrijpen dat ik al zolang op deze wereld ben. Het voelt voor mij absoluut niet zo. In mijn geest voel ik me nog redelijk jong en energiek en heb ik nog vele plannen. Dat komt omdat ik goed op mijn voeding let, en niet eet waar ik last van krijg bijvoorbeeld. Veel groente en fruit eten, dat helpt goed om gezond te blijven. Ik doe alles zelf, gebruik geen medicijnen, wel vitamines. Ben zelden ziek en als er wat is, los ik dat altijd op met alternatieve geneeswijzen, heel effectief en geen schadelijke bijwerkingen. In mijn jeugd deed ik aan gymnastiek, ritmische gymnastiek, klassiek ballet, vele jaren jazzballet en vervolgens stijldansen. Dat vond ik geweldig en ik haalde twee maal de medaltest. Ook mocht ik met de leraar voordansen. Vele jaren later ging ik een cursus buikdansen volgen. Dat houdt je ook gezond en in beweging en je kunt het doen wanneer je dat maar wilt. Wat ik het meest mis, is toch wel het dansen. Dat is er helaas niet meer van gekomen nadat ik mijn kinderen had gekregen. Het leven biedt zoveel aan, er komen andere interesses. Bovendien heb ik tot mijn vijftigste jaar gewerkt en nadat ik gestopt was, kwamen er kleinkinderen, waar ik op ging passen. Daarnaast ben ik toen schilderlessen gaan nemen en heb ik nog vele jaren verschillende lessen genomen zoals striptekenen, tekenen met en voor kinderen, intuïtief schilderen en abstract schilderen en ook heb ik mijn schilderijen geëxposeerd. Fotograferen is ook een hobby en ik vind het leuk de mooiste foto's op Facebook te posten. Wandelen doe ik elke dag. Werken in mijn grote tuin is ook heerlijk bezig zijn en ik kan heel erg genieten van al het moois in de natuur! Ook dat houdt je jong. Het leven kan zijn wat je er zelf van maakt en waar je voor kiest. "Je moet zelf je slingers ophangen", zei mijn jongste dochter ooit, dat heb ik onthouden.

Tot slot: "Eighty isn't old if you're a tree".'

Bert's Beestenboel: Op bezoek bij de familie Hoogland

Na een leuke autorit door de mooie natuur werd ik met koffie ontvangen bij de familie Hoogland in IJhorst. Moeder Marja, vader Bart en de drie dochters Rowan, Bente en Nika stonden mij te woord. De familie woont al meer dan 25 jaar midden in de natuur in een prachtig verbouwde boerderij met een groot stuk grond eromheen.

En daar lopen de vele dieren die ze hebben: 1 paard, 2 shetlandpony's, 6 poezen, 7 schapen (3 oudere en 4 jongere), 2 vissen en 2 honden (eentje van 10 en een puppy van 3 maanden). Poes Japie van vier verdween op een goede dag en is nooit meer terug gezien. Alle dieren worden door de familie gezamenlijk verzorgd en met liefde behandeld, 'want het zijn geen computers', zegt Bart.

De dieren bij de familie Hoogland hebben er een paradijsje op aarde. Het doet mij altijd goed als ik zie hoe sommige mensen zo liefdevol met dieren om kunnen gaan. Ik verlies altijd mijn hart als ik zo iets meemaak. Ook de tuin zag er prachtig uit. En terwijl we daar liepen kwam er een poes met een dikke muis voorbij lopen. Dat is de natuur dus.

M K
E E
N O
S H
E N
D
V A
M
N O

Henk en Ineke: 'Waar wij naar terugverlangen? Het zou mooi zijn wanneer alles weer zo rustig was als vroeger. Al wonen we in Heino best heel rustig en mooi. Als je hier boven vanuit de kerktoeren rondkijkt, sta je er versteld van hoe groen alles is. Prachtig!

Zo af en toe gaat TREF Magazine op pad met camera en een flinke dosis vintage attributen waaronder een partij antieke hoeden. Mensen van om de hoek worden nostalgisch geportretteerd en kunnen herinneringen ophalen.

Rebecca (7): 'De mooiste herinnering die ik heb was toen we naar Ponypark Slagharen gingen. Dat was vorig jaar, toen was ik zes. Ik ging met papa en mama. We gingen in een wigwam slapen, twee nachtjes. Je hebt gewone bedden en een eigen kamer en een wc en een keuken en zo. Het is er leuk, je kunt in het reuzenrad, en naar de familieshow. Dat is ook voor kinderen, maar het is heel laat! Dan gaat iedereen dansen, de mama's bij de mama's, de papa's bij de papa's, de jongens bij de jongens, en de meisjes bij de meisjes. Je kan ook bingo spelen en andere spelletjes en zo. Er zijn pony's, daar kan je op rijden, dan moet de mama of de papa het touw vasthouden en dan ga je. En je mag je eigen ijs maken, dan mag je kiezen uit vijf dingen. Aardbei, pareltjes en vanille en zo, dat was zóóó lekker. Dat is de mooiste herinnering die ik heb. Maar dit jaar gaan we weer en dan gaan we een dag langer. Ik denk dat deze keer een nog mooiere nieuwe herinnering wordt, want ze hebben nu een nieuw zwembad en nog meer nieuwe dingen!'

GELD wordt *OVERBODIG*

Wie rijk wil zijn, moet niet zijn vermogen vermeerderen maar zijn hebzucht verminderen. Met deze uitspraak van de Griekse filosoof Plato besluit Bram Schouten zijn boek over de toekomstige verdwijning van het geld.

De gepensioneerde accountant en fiscaal jurist voorspelt in 'Geld verdwijnt' dat geld en (geld)handel over tweehonderd jaar niet meer bestaan.

'Dan is de mensheid beter af.'

Het is maandag 5 november 2131. Een berichtje in het Algemeen Dagblad vermeldt dat de Global constitution is geratificeerd, de grondwet van de Verenigde Naties. Deze wet garandeert onafhankelijke rechtspraak en democratische verkiezingen voor parlementen in alle landen. Wapens zijn niet meer vrij verkrijgbaar, ook niet door staten. Voedsel, huisvesting en gezondheidszorg zijn voor iedereen in voldoende mate beschikbaar en staten bieden hun inwoners goed onderwijs. De Wereldhandelsorganisatie heet de Werelddienst voor distributie. De geldeconomie is verdwenen.

Dit krantenartikel uit de toekomst staat aan het einde van uw boek "Geld verdwijnt". Denkt u echt dat de wereld over iets meer dan honderd jaar zo eruit ziet?

Ik ben geen helderziende of futuroloog, ik stel me de zaken voor vanuit mijn vak als accountant en fiscalist. En als je alle ontwikkelingen in het verre en meer recente verleden doortrekt naar de toekomst, dan kom je al snel uit op mijn visie. Ik denk dat over honderd tot tweehonderd jaar het geld en de handel niet meer bestaan. We bevinden ons dan in een nieuwe economie waarin het alleen nog gaat om bevrediging van behoeften. Door het geld veroorzaakte crises, recessies en andere aanslagen op onze welvaart behoren dan tot het verleden. Kortom, geld verdwijnt.'

Waarom denkt u dat?

'In de tijd van de jagers en verzamelaars bestaat er helemaal geen geld. Mensen vormen een gemeenschap, men jaagt en verzamelt voedsel. Dat gaat prima zonder geld. In de economie draait het om behoeftebevrediging en daar zijn die mensen de hele dag mee bezig. Maar zeventienduizend jaar geleden, met de opkomst van landbouw en veeteelt, wordt het moeilijker om in ieders behoeften te voorzien. Mensen hebben een speciaal ruilmiddel nodig. Eerst gebruiken ze schelpen en rijst als betaalmiddel, later munten en dan krijg je uiteindelijk banken die kredieten verstrekken, bijvoorbeeld voor hypotheek. Krediet is een merkwaardig iets, want door krediet vermeerder je de hoeveelheid geld die er in omloop is, zomaar uit het niets en zonder dat er meer goederen tegenover staan. Dat loopt uit de hand, je krijgt de bankencrisis en de eurocrisis. Feitelijk zouden we beter af zijn zonder geld. En dat kan ook, want de technische ontwikkelingen maken de wereld heel klein. Als iedereen met elkaar contact heeft, leidt dat tot een globale gemeenschap en heb je geld niet meer nodig. In mijn boek behandel ik de geschiedenis van het geld, de ideeën die erachter zitten, de problemen die geld veroorzaakt heeft zoals de Amerikaanse bankencrisis, de crash op de huizenmarkt en de ondergang van Fortis. Maar ik leg ook uit hoe markten en beurzen werken, bespreek hoe geld fraude in de hand werkt en welke effecten er zijn op het milieu. Tot slot laat ik zien hoe anderen over geld en de economie dachten, zoals Karl Marx, en hoe een maatschappij eruit zou kunnen zien die niet op geld is gebaseerd.'

Wie heeft u geïnspireerd bij het schrijven van uw boek?

'Mijn vader is geboren in 1888, het jaar dat de Amerikaan Edward Bellamy een boek schrijft waarin hij vanuit het jaar 2000 terugkijkt op het verleden. Dan is er geen armoede meer en zijn er geen staten die onderling oorlog voeren, dankzij een wereldregering. Over die idealen praatte mijn vader met ons, zijn kinderen. Hij was namelijk lid van de Sociaal-Democratische Arbeiderspartij, de SDAP. In Nederland bestond vlak na de oorlog een Bellamy-vereniging, die is later in de SDAP opgegaan. Dus mijn vader kende dat gedachtegoed.'

Wat deed uw vader voor werk?

'Hij was huis- en decoratieschilder. Wat een bovenarmen had die man, van al dat sjouwen met ladders. Als hij buiten aan het schilderen was bij een kantoorpand, keek hij wel eens naar binnen en dan zag hij dat kantoorpersoneel lopen, 's zomers in hun overhemd met het colbertje uit, 's winters even de handen warmen boven de kachel. Toen dacht hij: "Wat er ook gebeurt, mijn kinderen moeten op kantoor terecht komen."'. Dus hij heeft er alles aan gedaan om ons op de mulo te krijgen, zodat we later op een kantoor zouden kunnen werken. Want met alleen lagere school en ambachtsschool kwam je niet zover. Dan moest je buiten werken in weer en wind. Voor arbeiderskinderen was mulo het hoogst haalbare, ook financieel. In plaats van meteen iets te verdienen na je twaalfde, kostte je je ouders immers nog vier jaar langer geld. En de hbs was er alleen voor de betere stand.'

En, lukte het om een kantoorbaan te krijgen?

'Zeker! Ik heb na de mulo eerst als administratieve kracht gewerkt en heb in de avonduren mijn praktijkdiploma boekhouden en moderne bedrijfsadministratie gehaald. Daarna ben ik voor belastingadviseur gaan leren. Zulke opleidingen volgde je in eigen tijd en voor eigen rekening, dat was destijds gebruikelijk.'

Hoe verliep uw leven verder?

'In 1956 ben ik getrouwd met Gerda, we hebben elkaar ontmoet als collega's op het werk. Ik was 23, zij 20. Jong trouwen was toen heel normaal, samenwonen deed je gewoon niet. Dat was concubinaat! Pas toen we ons eerste kind kregen, konden we een eigen woning betrekken. In 1959 kochten we ons eerste huis. Daar moest je toen nog flink voor sparen en het was normaal dat je de hypotheek afbetaalde. Vier jaar later kon ik een klein belastingadvieskantoor overnemen en begon ik dus mijn eigen zaak. Toen ik voor het eerst een personeelsadvertentie zette om een medewerker aan te trekken, schreef ik erin "Studiegeld wordt vergoed en 's zaterdags vrij". Dat was toen nog best bijzonder. Na een tijdje heb ik ook mijn accountantskwalificatie behaald, want dan kon ik klanten beter van dienst zijn. Het leuke van een eigen bedrijf is dat je meer groei kunt genereren en meer je eigen ideeën kunt realiseren. Financieel is het een avontuur, maar het ging ons voor de wind.'

Uiteindelijk heb ik ook nog een rechtenstudie gedaan en mocht ik me op mijn 63e meester noemen. Dat wilde ik mijn hele leven al, want zo'n titel doet iets met mensen. Ze nemen veel eerder iets van je aan. Zo vlak voor mijn pensioen had die titel niet meer zoveel nut, maar ik vond de studie een verrijking. In mijn werk ging het altijd om scores voor de klant, maar tijdens de studie kon je jezelf vragen stellen, bijvoorbeeld over het waarom van ons belastingrecht en wat de verschillen zijn met andere landen. Je denkt veel dieper over dingen na.'

Hoe kijkt u terug op uw leven?

'We hebben een hele boeiende tijd meegemaakt, zowel maatschappelijk als technisch. In duizenden jaren is er niet zoveel veranderd als in de laatste paar decennia. De kantoorapparaten waarmee ik nog heb gewerkt, zijn antiek geworden. En we hebben nu de euro. Maar dat is te vlug gegaan. In Europa proberen we de Verenigde Staten na te doen, maar daarvoor verschillen taal en cultuur te veel van elkaar.'

Toch denkt u dat er uiteindelijk één gemeenschappelijke wereldmunt komt...

'Ruwweg bestaat ons financiële systeem sinds 1814, toen Nederland een circulatiebank opzette en er een monopolie kwam op het uitgeven van geld. Dat is pas tweehonderd jaar geleden. Nog hooguit tweehonderd jaar meer en we gaan van een gemeenschappelijke wereldmunt naar helemaal geen geld meer. Want geld is onhoudbaar. Het heeft zich ontwikkeld van ruilmiddel naar doel op zich. En dat leidt tot misbruik en volkomen dwaze taferelen op beurzen waardoor onze maatschappij wordt ontwricht. Uiteindelijk zullen we ervoor kiezen om het geld af te schaffen.'

Hoe gaan we dan dingen ruilen of kopen?

'Iedereen kan in de supermarkt naar behoefte producten halen. Net zoals je nu ook medicijnen bij de apotheek kan halen zonder te betalen, ook als je geen inkomen hebt en geen

premie betaalt. Alleen schaarse artikelen moet je aanvragen. En voor ingewikkelde transacties blijft er goud over als ruilmiddel. Maar huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en voeding, daarvoor hoef je niets meer te betalen. Staten beslissen samen over de verdeling van voedsel, zodat niemand meer honger hoeft te lijden.'

Waarom zouden mensen dan nog werken?

'Mensen willen vooral nodig zijn, ze willen gewaardeerd worden. Die waardering hoef je niet in geld uit te drukken, dat kan ook op andere manieren. En luiwammes heb je nu net zo goed.'

Gaat de samenleving ook veranderen als het geld verdwijnt?

'Dat denk ik niet, mensen blijven mensen. Maar ik verwacht dat het ondenkbaar gaat worden dat staten elkaar te lijf gaan, net zoals het nu ondenkbaar is dat Duitsland en Frankrijk oorlog voeren. Maar je houdt terrorisme, helaas. Het blijft altijd mogelijk om stiekem wapens te maken.'

Bent u van plan nog een boek te schrijven?

'Ik speel wel eens met de gedachte om een overzicht te maken van alle soorten alternatief geld en op te schrijven welke betekenis die alternatieven zouden kunnen spelen in de toekomst zoals ik me die voorstel. Het leuke van een boek schrijven is dat je er alles in kunt stoppen waar je zelf interesse voor hebt.'

Vindt u het niet jammer dat het geld verdwijnt, als accountant?

'Nee hoor! In een distributie-economie zijn accountants nog steeds nodig als controleurs. Dus mijn beroep zal zeker niet verdwijnen.'

'Geld verdwijnt' is te koop via de website van Brave New Books en te bestellen bij (online) boekwinkels.

Enkele fragmenten uit 'Geld verdwijnt':

Het Geldmuseum: de enige plaats waar we in de toekomst nog geld zullen aantreffen.

Schuldeisers hebben vaak een beter geheugen dan schuldenaren.

Regeren en boekhouden schijnt niet zo goed samen te gaan.

Hyperinflatie levert niet alleen economische schade op, maar ook sociale en politieke onrust. Hyperinflatie is asociaal.

De huidige munten zijn niet meer gekoppeld aan een solide anker. Ook de dollar kan onderuit gaan.

De hypotheekrenteaftrek is van oorsprong een ordinaire belastingmaatregel om mensen die zich een eigen huis konden veroorloven daarvoor te laten betalen.

Een monetaire unie tussen staten vereist een supranationale financiële uitvoerende macht op begrotings- en fiscaal terrein. Deze macht ontbreekt in Europa.

In de jaren dertig van de 20e eeuw werden in Amerika hele veestapels afgemaakt en in Argentinië stookte men locomotieven op graan terwijl de mensen honger leden, alleen om de dollar zijn waarde te laten behouden.

In de gezondheidszorg moet het niet gaan om marktwerking maar om het economische principe 'behoeftebevrediging', om overleven. Dat lukt niet zonder elkaar te helpen. Geld heeft daar geen functie.

Geldhandel is economisch en maatschappelijk onverantwoord.

Fossiele brandstoffen zijn eindig. Je kunt dat ook als de ultieme oplossing zien in plaats van als een probleem.

Over tweehonderd jaar gaat iedereen zijn boodschappen halen bij een voedselbank en zijn kleding bij een kledingbank. Gratis. Werkloosheid komt niet meer voor. Daarvoor komt vrije tijd in de plaats.

"Op een dag verscheen er een man in een dorp, die verklaarde eikels te willen kopen voor één euro per stuk. De dorpsbewoners verzamelden snel eikels en een week later kregen ze daarvoor het beloofde geld betaald. De week daarna betaalde de man twee euro per stuk, toen vijf euro en tot slot kondigde hij aan per eikel twintig euro te willen betalen. Tegen die tijd waren alle eikels op. Toen verscheen er een tweede man met een grote zak eikels op zijn rug in het dorp; hij vroeg er vijftien euro per stuk voor. De dorpsbewoners legden al hun spaargeld bij elkaar en kochten alle eikels. De eerste man kwam echter nooit meer terug. En zo dames en heren, werkt de aandelenmarkt!"

POSEREN

Stomverbaasd - dat was ik, toen kort geleden een vrouw mij op straat aansprak en me vroeg of ik voor haar teken- en schilderklas wilde poseren.

Haar vraag bracht mij onmiddellijk een scène van een halve eeuw geleden in herinnering. De middelbare-school-klas waar ik toen deel van uitmaakte had van de tekenleraar een opdracht gekregen die zou meetellen voor het rapportcijfer. Ik wist dat mijn zwoegen hooguit een mager genade-zes-minnetje zou kunnen opleveren, want ook tekenen kon ik toen al niet. De volgende les lag de stapel gemaakte werkstukken op de tafel voor de leraar. Hij pakte mijn tekening, die bovenop lag, hield hem de klas vóór en sprak de gedenkwaardige woorden: "Kijk! Zó moet het dus niet!" Op dat moment nam ik mij voor nooit, maar dan ook nooit meer iets te tekenen, tenzij met het mes op de keel gedwongen. De volgende dag vroeg ik mijn ouders om een abonnement op "Openbaar Kunstbezit". Poseren... ik had er nooit aan gedacht, maar het leek me héérlijk. Fijn stil zitten en niets doen; en lekker veilig de enige zijn die juist géén stift, kwast, potlood, pen, penseel of palet ter hand hoeft te nemen!

"Ik weet zeker dat u het kunt, hoor; en u hebt een goeie kop", zei de vrouw, die mijn twee seconden stilte waarschijnlijk als aarzeling had opgevat. Om mij nog verder over de streep te trekken voegde ze eraan toe: "En u krijgt er vijftientig euro voor".

Ik maakte snel een afspraak met haar.

Zó kwam het dat ik vorige week in een atelier op een stoel plaats nam, met tegenover mij, in een halve cirkel, tien kunstenaars die mij gretig opnamen. Er was een dame bij, in een prachtige witte jurk met ruches, die tot op haar enkels viel. Ook was er een man in een overall die geheel bespikkeld was met verfspatters in alle kleuren van de regenboog. En één, gekleed in een modieus en waarschijnlijk kostbaar pak, met een hoed op.

Op mijn vraag hoe ik moest zitten kreeg ik te horen: "Gewoon, maar met je hand naast je knie, want je hebt een mooie hand".

Als je onbeweeglijk zit (want dat moet als je poseert) wordt je gezichtsveld beperkt: de twee kunstenaars aan beide uiteinden van de halve cirkel onttrokken zich voor een deel aan mijn observatie, maar de zes in het midden kon ik goed zien. Hun werkwijzen verschilden sterk van elkaar, maar allen wierpen zich met veel energie en concentratie op hun door henzelf opgelegde taak. Eén vrouw keek mij tien seconden indringend aan, om daarna vijf seconden te gebruiken om enkele strepen op papier te zetten. Het bleek een automatisme: tien seconden indringend aankijken, vijf seconden strepen, tien seconden aankijken, vijf seconden strepen...

"Waar haalt ze haar lol toch uit? vroeg ik me af. Ik kijk alleen verplicht naar mezelf in de spiegel als ik me scheer; maar zij kijkt vrijwillig steeds naar mij of er heel wat te zien valt...". Een ander wierp een snelle blik op me en werkte toen een

paar minuten rustig met een soort stift op haar schetsblok. Daarna zette ze haar schetsblok rechtop; keek naar haar werk, keek naar mij, zuchtte, pakte een doek en begon haar werk uit te poetsen. Ook dit proces herhaalde zich vele malen. Onbeweeglijk zitten leidt tot meer effecten dan alleen een beperkt gezichtsveld: zo is het, heb ik later begrepen, bijna onvermijdelijk dat je een stijve nek krijgt. "Ach, een stijve nek...", dacht ik "als het meer niet is valt het wel mee, voor die vijftientig euro". De tinteling in mijn linkeronderbeen, vlak onder m'n knie, die begon kort nadat ik last kreeg van een stijve nek, maakte het toch nog iets moeilijker om doodstil te blijven zitten. "Nog acht minuten!", kondigde de vrouw aan die mij voor deze poseer-sessie had uitgenodigd.

Precies op dat moment begon een spiertje naast mijn rechteroog hinderlijk te trillen.

Na acht minuten een stijve nek, een tintelend linkeronderbeen en een trillend oogspiertje bewust negeren vond ik dat ik m'n geld wel verdiend had.

Heerlijk was het om weer te mogen bewegen.

Spannend was het om de resultaten te zien van pogingen van tien anderen om weer te geven hoe ze jouw hoofd ervaren. Je moet er tegen kunnen - maar ik vond het leuk.

Ik heb een afspraak gemaakt om nog een keer te poseren. Dan begin ik in het volste vertrouwen dat ik een goeie kop heb. En een mooie hand.

Frans de Jong is de uitbater en eigenaar van antiquariaatje 'De Terechte Kronkel', het kleinste tweedehands boekwinkeltje ter wereld, gevestigd aan de Ceintuurbaan 384, 1073 EM Amsterdam.

Voor meer informatie: deterechtekronkel.nl

Of kijk op facebook: [facebook.com/deterechtekronkel](https://www.facebook.com/deterechtekronkel)

en: [facebook.com/TweedehandsBoekenEnTijdschriften](https://www.facebook.com/TweedehandsBoekenEnTijdschriften)

Dit is Kyara. Ze is 9 jaar oud en zit in groep 6. Binnenkort krijgt Kyara er twee zusjes bij, want haar moeder is in verwachting van een tweeling. Daar verheugt ze zich nu al op. Ook op de verhuizing, want er is meer woonruimte nodig met zo'n gezinsuitbreiding.

Denk je wel eens over wat je later wilt worden?

Ik wil modeontwerpster worden.

Welke dieren vindt je het liefst?

Kittens en puppy's. We hebben vroeger Kaviaar gehad en Wimpie de kater. Wimpie was een half jaar toen we hem kregen, maar vorig jaar werd hij ziek. Hij kreeg last van zijn nieren. Hij is jammer genoeg maar een jaar oud geworden. We missen hem nog steeds.

Wat is je lievelingseten?

Rabarber met kaneel.

Welke sport zou je graag willen beoefenen?

Voetballen.

Wie is je beste vriendin?

Jara. Ze zit bij mij in de groep en ze woont twee huizen bij mijn oma vandaan.

Waar droom je wel eens over?

Dat we met de afgelopen jaarwisseling vijf wensballonnen de lucht in hebben laten gaan en er zijn er al vier van uitgekomen. Dus er moet er nog eentje uitkomen.

Wat is het leukste wat je hebt meegemaakt?

Dat ik mee mocht om naar de eerste echo van de tweeling te kijken!

J
E
U
G
D
E
D
V
A
N
O
↑

Door Bert Vaatstra

M K
E E
N O
S H
E
N E
D
V
A M
N O
↻

We hadden meer moeten praten

Jacqueline: 'Ik zou nog wel eens terug willen naar mijn ouderlijk huis in Hengelo. Jong en onbezorgd rondwandelen in de tijd dat mijn moeder nog gezond was.

Later werd ze ziek. Ik heb haar de laatste drie maanden verpleegd, ze had kanker en ze was nog maar 51. Dat is bijna 36 jaar geleden, ik was toen 23. Ik heb de arm om haar heen geslagen, terwijl ik eigenlijk zelf die arm zo nodig had. Ook later, toen ik wel wat steun kon gebruiken na mijn eerste, hele zware bevalling. Het was een kruinligging, het kindje was omstrengeld en het had ademnood. We woonden buitenaf en het was te laat om nog naar het ziekenhuis te gaan. Mijn man heeft keihard mee helpen duwen. "Kun je niet harder duwen!" zei de vroedvrouw op een gegeven moment. Gelukkig is het allemaal goed gekomen.

Ik heb drie kinderen, die heeft mijn moeder nooit gezien. Wat ik tegen haar zou zeggen als ik haar nog even kon zien? Dat ik van haar hield. Dat zei je vroeger niet. We hebben te weinig gepraat. We hebben wel gepraat, maar niet over de dingen die er toe deden.'

Zo af en toe gaat TREF Magazine op pad met camera en een flinke dosis vintage attributen waaronder een partij antieke hoeden. Mensen van om de hoek worden nostalgisch geportretteerd en kunnen herinneringen ophalen.

MEINESZ & BENNESZ
DE SPECIALIST IN
FEESTKLEDING & FEESTARTIKELEN

ASSENDORPERSTRAAT 33 & 82
ZWOLLE 038-4211399

TREF Magazine wordt gesponsord door:

PSYCHOLOGENPRAKTIJK *ell*

WWW.PSYCHOLOGENPRAKTIJKELF.NL

 Gevoelskracht

Praktijk voor Haptotherapie
www.gevoelskracht.nl

C!FAS WWW.CIFAS.NL

WERKSTROOMBOEKHOUDEN - HET NIEUWE BOEKHOUDEN

Techwatch ^{bv}

Technische Tijdschriften
BITS&CHIPS en MECHATRONICA&MACHINEBOUW
Conferenties en Beurzen
WWW.BITS-CHIPS.NL

DIMA 1600 ZUIDER
moeite met kiezen?
BINNENHUISADVIES 06 - 10 12 12 40

Wanlijner

**Niet beslissen
is ook een
besluit**

Hennie woont prachtig naast een dierenweide, met ganzen, eenden en een lief konijn. Ze voert ze dagelijks. Achter haar huis is een weiland met schapen, die ze elke morgen begroet. Hennie heeft een zoon van 31 jaar. Ze werkte altijd als administratief medewerkster en is nu met pensioen. Na een periode als vrijwilliger te hebben gewerkt in de zorg, doet ze nu vrijwilligerswerk in een museum. Behalve de dieren verzorgen leest, bridget, wandelt en fietst ze graag. Hennie verheugt zich elke maand op de nieuwe TREF. 'Het is een glossy voor jou en mij, kortom voor mensen uit je buurt. Of ik nog een suggestie heb? Ja, ik zou het leuk vinden wanneer er af en toe aandacht wordt besteed aan de natuur in ons land.'

Door Bert Vaatstra

L K
E E
Z O
E H
R
S E
D
V
A M
N O
↻

Professor Jacques van Coehoorn *LOST OP!*

*Boze buurman? Last van vallende bladeren? Gedoe met een klopgeest?
Probleem van welke aard dan ook?*

Vraag het Professor Jacques van Coehoorn.
Als menskundige bij uitstek zit hij boordevol wijze raad en goede adviezen.

Mail info@TREFmagazine.nl

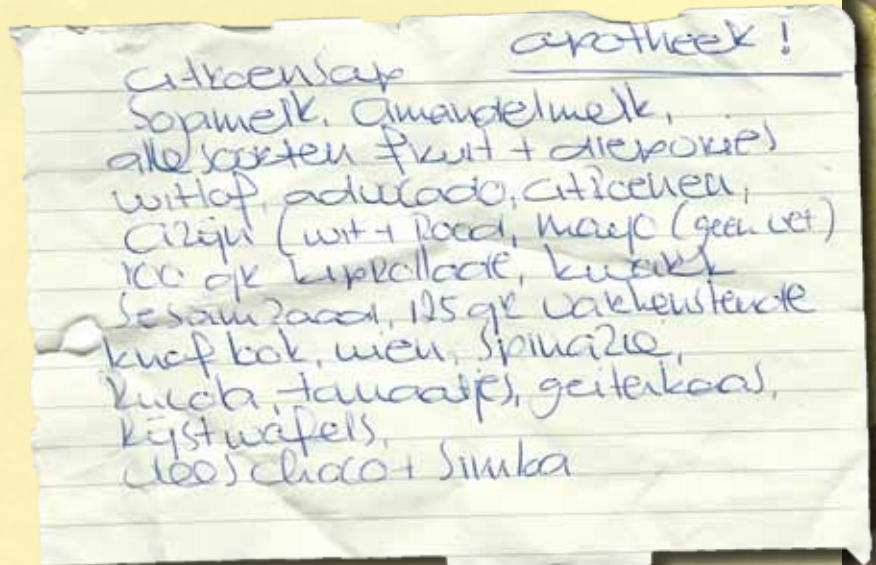
VALLENDE BLAADJES

Er was eens een vrouw die wilde afvallen. Nou is de herfst eigenlijk geen tijd om op je gewicht te letten, maar misschien was het een vrouw met een vooruitziende blik die alvast een voorshot wilde nemen op de kerstperiode waarin het lekkers spontaan in je boodschappenkarretje springt. Dit natuurlijk geheel terzijde. Die vrouw dus, die maakt een boodschappenbriefje waarop alleen maar maximaal gezonde dingen staan waarvan je twee uiterst gezonde maaltijdsalades kan maken, eentje met kiprolade en eentje met varkenslende. Zelfs in de mayo mag geen vet zitten. Ik hoop maar dat ze niet verzuurd van al die citroenen en dat citroensap en dat ze niet om een ernstige reden naar de apotheek moet. Maar dan, aan het einde van het briefje, komt het grote raadsel: vleeschoco en Simba. Dat laatste is een typische katten naam, maar een kat trek je niet uit het schap bij de supermarkt. Even googelen dan maar en dan blijkt er een diervoederwinkel te bestaan die zo heet. Aha. Maar vleeschoco? Toegegeven, rood vlees met een chocoladesaus is een culinaire bekende. En op station Den Haag Centraal kun je naar verluid een broodje choco kebab halen. Alleen is dat niet echt geschikt voor mensen die een beetje gewicht kwijt willen. Dus blijf ik met een knagende twijfel zitten.

Mensen zijn vaak zo raadselachtig. Ik hoop altijd maar dat ik niet de enige ben die soms helemaal verward raakt van de communicatie met soortgenoten. Die dame in de supermarkt bijvoorbeeld die me laatst aansprak omdat ze mijn mening wilde weten over welke vissoort ze die avond zou serveren aan haar gasten. "Mijn broer en zijn gezin komen op bezoek, de jongste heeft een ziekte en hij is pas ontslagen en zal ik nu lekkerbekjes nemen of kibbeling?" Voordat ik de kans kreeg om deze informatiestroom te verwerken, verdween ze in de diepvrieskist en graaide naar een pak visschotel. Toen ze boven kwam, was ik weer genoeg bij mijn positieven om meelevend te kunnen reageren op haar familieperikelen. Voordat ik echter iets kon zeggen, keek ze me verschrikt aan, riep hard "Daaaag" en verdween met een snoekduik tussen de schappen. Zoiets kan me nog weken bezighouden.

Maar goed. Ik had toevallig juist in de lijn van het boodschappenbriefje in de vorige aflevering een mager recept beloofd voor deze keer. En omdat de blaadjes weer gaan vallen, heb ik zin in warme soep als lunch. Eet smakelijk!

Mathilde

BROCCOLISOEP naar Jamie Oliver

(4 personen)

Ingrediënten: 1 ui, 2 tenen knoflook, 2 stengels bleekselderij, 500 gram broccoli, 2 groentebouillontabletten, 2 eetlepels olijfolie, peper (naar smaak een handje verse munt, peterselie of andere groene kruiden)

Bereiding: Was de broccoli, schil de dikke steel en snij de onderkant eraf. Snij alle groenten grof en bak aan in de olijfolie tot de ui glazig ziet. Voeg 1 liter water toe en 2 groentebouillontabletten. Laat tien minuten koken en pureer dan de soep glad. Voeg peper toe en garneer met de groene kruiden. Lekker met een geroosterde volkorenboterham. Ook lekker met uitgelekte witte bonen uit blik erdoor.

Weetje: Naast broccoli kun je deze soep ook maken van allerlei andere groenten, zoals pompoen, bloemkool, pastinaak, wortel, tomaat en in de zomer zelfs botersla! Groentesoep is gezond (als je er niet te veel vet aan toevoegt) en vult de maag. Prima als je wilt afvallen.

AMSTERDAM OUTSIDER ART

presenteert

MIX OF ART

van 7 november tot en met 28 december 2015

met

HANSJE RAVESTEIJN

ISAIAH STREAM

Jeff Roland

(France Outsider Art)

MARCELLO PIETER STOKHOF

Nieuwe Keizersgracht 1A
1018 DR Amsterdam

WWW.AMSTERDAM-OUTSIDER-ART.NL

